

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Titvlvs II. De Consiliariis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

TITVLVS SECVNDVS.

De Consiliariis.

Articulus Primus,

De qualitatibus Consiliariorum.

1. **T**Res potissimum qualitates sunt in consiliariis requisitæ. Prima est Prudentia cum doctrina sufficienti & experientia conjuncta: quia hæc tria ad integritatem veri consilii necessaria sunt. Etsi enim quis speculative doctissimus, si usum & praxin rei de qua judicandum est non habeat, toto cælo aberret necesse est. Similiter etsi doctrinam simul & experientiam habeat, si tamen rei, loci, temporis, personarum circumstantias, prudenter attendere nesciat, nec doctrina nec experientia illi prodesse possunt.

2. Fidelitas amore firmata: quæ quidem in Consiliariis Regum & Principum tria objecta habet: bonum Dei, bonum Regis, & bonum Regni. *Bonum Dei*: non enim potest quis esse fidelis Regi qui infidelis est Deo. *Bonum Regis in hoc consistit:*

ut ejus personæ, statui, & felicitati in omnibus bene & fideliter consulant. *Bonum Regni*: ut rationem populi habeant, quatenus quiete sub Rege conservetur. Dicitur (*fidelitas amore firmata*) vix enim sine amore ejus cui consulitur, fidelitas stare potest. Ut bene S. Gregor. *Lib. 1. Epist. 33.* *Nullus tibi fidelior esse potest ad Consilium quam qui non tua sed te diligit.*

3. Est animi libertas & constantia in consulendo, si enim desit animi libertas, ut si timore aliquo displicentiæ aut perdendi favoris, non audeat veritatem eloqui, à consilio removendus est: nec minus ille qui in omnem ventum (ut non displiceat) sua consilia vertit & invertit, nulla Soliditate veritatis innixus. Unde bene dicit Senec. *Lib. 6. de benef. cap. 30.* *Monstrabo tibi (inquit) cujus rei inopia laborent magna fastigia, quid omnia possidentibus desit; ille qui verum dicat, nemo enim ex animi sententia suadet dissuadet quæ, sed adulandi certamen est, & unum amicorum omnium officium, una contentio quis blandissime fallat.*

Arti-

Articulus Secundus.

De Obligationibus Consiliariorum.

1. **O**bligantur eam sibi scientiam & experientiam, studio & usu acquirere, quæ sufficiens sit ad bene consulendum; unde non tantum scire tenentur jurisprudentiam & Civilem codicem, Justinianiq; institutiones & juris Pandectas, sed & Theologorum consuetudine uti debent, cum omnium Legum justitia, justitiæ divinæ tanquam Basi innitatur. Debent etiam in Historijs tam profanis quam sacris exercitati esse; in illis enim varii eventus & eventuum causæ describuntur, & quod alij longa ætate experti sunt, ibi quasi usu & experientia probata ediscunt. Unde Eccles. 8. *Ne despicias narrationem presbyterorum sapientium, & in proverbys eorum conversare, ab ipsis enim disces sapientiam & doctrinam intellectus, & servire Magnatis sine querela.*

2. Obligantur: ut in consiliis bene attendant ad finem, sive rem ob quam fiunt Consilia: nam licet Consilium non sit tam
de

de fine sive re, quæ consultatur (quippe quæ supponitur tanquam objectum) quam de electione mediorum ad finem: debent tamen Consilarii primo attendere ad finem, ut nimirum sit honestus finis, & proinde sit bonum honestum & justum, quod in Regis & Regni sive reipublicæ utilitatem cedat, aut remotio alicujus mali, quod Regi regno aut reipublicæ alias imminet: non enim licet consilium dare ad finem malum. Attendant etiam ad media: neque enim iniquis mediis uti licet, etiam contra inimicos; illud enim Poetæ: *Dolus an virtus quis in hoste requiret*; intelligendum est de dolo, qui respectu inferentis justus est, etsi is cui inferitur decipiatur. Juste enim hostis in bello justo decipitur, dum medio, ipsi non præmeditato invaditur, quia aggressio per se justa est.

3. Obligantur ut ab omni passione vel proprii commodi, vel alieni favoris aut odii, vel cujuscunque concupiscibilis aut irascibilis impressionis sint liberi, ut consilia eorum procedant in judicio, justitia, & veritate. Quia obligatio quam habent
publico

publico consilio Regem aut Rempublicam
 juvandi, principium habet à juramento
 quod hos comites requirit. In iudicio au-
 tem consulere dicuntur: qui non perfun-
 ctorie, præcipitanter aut impudenter con-
 sulunt. In iustitia vero qui suis consiliis
 nemini nocent aut nocere intendunt. De-
 nique in veritate: qui ita ut in corde sen-
 tiunt, & rem se habere vel media ad finem
 concludere credunt, sua Consilia e-
 nuntiant.

Articulus Tertius.

De Peccatis Consiliariorum.

1. **I**N statu peccati mortalis vivunt qui
 de sua insufficientia conscii, permit-
 tunt se ad officium consilarii assumi, gra-
 vius qui ambiunt & viis indirectis se pro-
 moveri curant: gravissime autem qui offi-
 cia illa sibi emunt, nisi forte essent officia
 mere titularia, quia periculis multorum
 peccatorum se exponunt & in illis pericu-
 lis vivunt.

2. In statu peccati mortalis vivunt, qui post
 acquisitum officium, de sua incapacitate
 conscii,

conscii, non curant studio, exercitationibus, cum viris doctis consuetudine se capaces reddere, ut aliquo saltem modo legitime officio satisfacere possint.

3. Peccant, & ad restitutionem tenentur damnorum sequentium, qui ob debitæ scientiæ defectum mala consilia præstant, unde peccata vel gravia damna oriuntur.

4. Peccant qui scienter odio, pravo affectu, vel proprii aut alieni commodi gratia, prava consilia dant, imo in suam sententiam quam sciunt falsam, alios condescendere quovis modo procurant, & si tertio damnum aliquod inde sequatur tenentur ad restitutionem.

5. Peccant mortaliter qui proditorie vel quovis modo Consiliorum secreta aliis pandunt, & de damno tenentur.

6. Eadem ratione peccant qui sub prætextu boni vel libertatis Regiæ, bonum publicum populi, vel Reipublicæ evertunt, sub ipsis frequenter Thesaurizantes. Quia qui populi & Reipublicæ bonum evertit, Regis bono advertarium se ostendit, & si-

P

ve igno-

ve ignorantia five malitia id faciat, totius damni causa existit.

7. Peccant mortaliter qui in re gravis momenti vel tacent, vel respectu aliquo humano fluctuant, vel adulatione & placendi pruritu dicunt bonum malum & malum bonum: aut ita adulterant sermones suos ut æquivoce potius sua consilia proponant quam resolutorie, ne displiceant, qui similiter de damno tenentur.

8. Peccant qui in re gravis momenti perfunctorie & præcipitanter sua consilia præstant, non attendentes aut rei importantiam, aut mediorum infirmitatem, unde potius rem eventui futuro, immo & periculo exponunt, quam vere suis consiliis juvent.

TITVLVS TERTIVS.

De Nobilibus.

Articulus Primus.

De vera Nobilitate.

1. **N**obilitas à Doctoribus in quatuor species dividitur, 1. Nobilitas superna-